

ارزیابی توانایی دانشجویان علوم پزشکی در درک مفاهیم فیلم‌های آموزشی به

زبان انگلیسی

دکتر گلرخ عبادی فردآذر*

Assessment of medical students' potential on understanding the concepts of English educational CDs

G.EbadiFardAzar

*Abstract

Background: At present, English language is the only widely dominated foreign language in fields of science and technology; and so, it is a prime necessity for students to have sufficient skills on English language to understand the concepts of the educational materials in English, particularly, the educational CD ROMs.

Objective: Assessing the public health students' potentials on understanding the concepts of English educational CDs.

Methods: In 2003, seventy five students from the Health Faculty (Iran University of Medical Sciences, Tehran) were selected as our population sample based on census method. The target students, who had passed their professional English courses successfully, were tested on comprehension skill by watching Educational CD-ROMs.

Findings: Only 9% of subjects, who had learning courses in non-university institutions, obtained scores higher than 10 based on a 0-20 grading system.

Conclusion: Regarding the data obtained in the present study, the necessity for focusing on different aspects of English language is out of question. This could be achieved efficiently through an amalgamated scheme including the use of CD-ROMs educational materials; skills homogenization among students in English courses, and finally, team working intended to produce close cooperation between the medical professionals and the English language teachers.

Keywords: Teaching Material, Students, Language

* چکیده

زمینه: با توجه به این که امروزه زبان انگلیسی در دانش و فن آوری زبان غالب است لازم است دانشجویان مهارت‌های درک مفاهیم فیلم‌های آموزشی انگلیسی را کسب نمایند.

هدف: مطالعه به منظور ارزیابی توانایی دانشجویان در درک مفاهیم فیلم‌های آموزشی تخصصی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۸۲ بر روی ۷۵ دانشجوی رشته کارشناسی بهداشت عمومی در دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد. نمونه‌ها با روش سرشماری انتخاب شده، دوره‌های زبان انگلیسی تخصصی را گذرانده بودند و با نمایش فیلم‌های آموزشی مورد چهار آزمون مختلف قرار گرفتند.

یافته‌ها: فقط ۹٪ آزمودنی‌ها توانستند امتیاز بیش از ۱۰ (در مقیاس ۰-۲۰) به دست آورند که این عده هم دوره‌های آموزشی زبان انگلیسی را در خارج از دانشگاه گذرانده بودند.

نتیجه‌گیری: افزایش توجه به آموزش به وسیله فیلم‌های آموزشی، همگون کردن سطوح علمی دانشجویان در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی و همکاری مدرسان زبان انگلیسی با مدرسان رشته‌های تخصصی ضروری است.

کلیدواژه‌ها: مواد آموزشی، دانشجویان، زبان

* استادیار دانشگاه تهران

* مقدمه :

با توسعه فن آوری انتقال اطلاعات و ارتباطات، دنیای امروزی دهکده جهانی نام گرفته و انتقال اطلاعات در این دنیای به هم نزدیک شده، افزایش یافته است. گسترش دانش به ویژه دانش پزشکی شتاب بسیاری گرفته است. ابزار عمده انتقال اطلاعات پزشکی زبانی است که اطلاعات را منتقل و مفاهیم علمی را گسترش دهد.^(۱)

زبان غالب در انتقال اطلاعات دنیای کنونی به خصوص برای اطلاعات پزشکی و رشته‌های علمی زبان انگلیسی است. بیشترین مطالب پژوهشی و آموزشی، خواه به صورت نوشتاری و خواه به صورت گفتاری به زبان انگلیسی است و بیش از یک چهارم مردم دنیا نیز انگلیسی را به عنوان زبان رسمی کشور خود پذیرفته‌اند.

با وجود آگاهی از نکات فوق، در کشور ایران هنوز آشنایی با زبان انگلیسی حتی در گروه‌های دارای تحصیلات عالی یا مشغول به تحصیل در دانشگاه‌ها از جایگاه مناسب برخوردار نیست. حتی دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی که بیش‌تر اصطلاحات رایج علمی و اسباب‌های تشخیصی و درمانی آنها به انگلیسی گفته و نوشته می‌شود و دوره‌های زبان انگلیسی تخصصی را هم در دوره تحصیل خود می‌گذرانند، مهارت کافی در به‌کارگیری زبان انگلیسی را ندارند.

آموزش زبان انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی به اشکال مختلف از جمله با استفاده از فیلم‌های ویدئویی یا CDهای تخصصی انجام می‌شود. مقصود از این آموزش‌ها آن است که دانشجویان با جنبه‌های مختلف نظری و عملی کار خود آشنا شوند.

مطالعه احمدی درباره سنجش توانایی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در خواندن و درک متون پزشکی انگلیسی^۲

که در آن به آزمون مشابه آزمون تافل بسنده شده بود نشان داد ۳۷/۵ درصد از دانشجویان نتوانسته‌اند متون پزشکی انگلیسی را درک کنند و بخوانند.^(۲)

مطالعه صیفوری و دهندا برای مقایسه تأثیر آموزش از طریق کتاب درسی زبان انگلیسی تخصصی رشته پزشکی یا از طریق مقاله‌های انتخابی در درک مطالب پزشکی به زبان انگلیسی ۳ که تفاوت آماری معنی‌داری را بین دو گروه نشان داد. البته چون مقاله‌های انتخابی برای دانشجویان جدید و جالب بود و ارتباط نزدیک‌تری با رشته تحصیلی‌شان داشت، ۸۶ درصد دانشجویان آنها را بر کتاب درسی ترجیح دادند.^(۳)

این مطالعه به منظور ارزیابی توانایی دانشجویان دوره کارشناسی بهداشت عمومی در درک مفاهیم فیلم‌های آموزشی به زبان انگلیسی انجام شد.

* مواد و روش‌ها :

این مطالعه توصیفی- مقطعی در سال ۱۳۸۲ بر روی ۷۵ دانشجوی رشته کارشناسی بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد که واحد زبان تخصصی انگلیسی ۲ را گذرانده بودند. نمونه‌های مورد مطالعه شامل تمامی دانشجویان بود که به روش سرشماری انتخاب شدند.

ابزار اجرایی این پژوهش فیلم‌های آموزشی به زبان انگلیسی بود. دانشجویان ابتدا باید دستورالعمل‌های آموزشی در زمینه تخصص خود را گوش و آنها را درک کنند. درک مطالب شامل یک مرحله فرآیند زبان‌سازی و یک مرحله تبدیل به دانش قبلی پس از درک زبان است. ابتدا یک فیلم (CD) آموزشی ۳/۵ دقیقه‌ای و یک فیلم ۶ دقیقه‌ای در رابطه با مبارزه با بیماری‌ها برای دانشجویان به نمایش گذاشته شد. سپس توانایی درک مطالب دانشجویان با چهار نوع آزمون مختلف ارزیابی شد. ابتدا تمام متن این فیلم با طراحی (Close Test (CT

جدول ۱ امتیازهای به دست آمده بر حسب نوع آزمون را در دانشجویان مورد مطالعه نشان می‌دهد.

جدول ۱- توزیع فراوانی دانشجویان در توانایی درک انگلیسی بر حسب نوع آزمون

شرح نوع آزمون	کمتر از ۱۰ (تعداد)	بیش تر از ۱۰ (تعداد)
CT	۷۰	۵
FB	۴۰	۳۵
FT	۵۴	۲۱
SM	۶۲	۱۳
آزمون کلی	۶۶	۹

دامنه، میانگین و انحراف معیار امتیازات کسب شده دانشجویان بر حسب نوع آزمون در جدول شماره ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲- دامنه، میانگین و انحراف معیار امتیازهای کسب شده برای ارزیابی توانایی درک انگلیسی در دانشجویان بر حسب نوع آزمون

نوع آزمون	دامنه	میانگین
CT	۰-۱۹	$۹/۱۳ \pm ۵/۲$
FB	۰-۱۴	$۶/۵ \pm ۴/۱$
FT	۰-۱۵	$۴/۹ \pm ۴/۳$
SM	۰-۱۴	$۶/۸ \pm ۳/۵$
آزمون کلی	۰-۱۵/۵	$۶/۸۳ \pm ۴/۲۷$

* بحث و نتیجه گیری :

در این تحقیق توانایی کلی، یعنی نمره قابل پذیرش در چهار مرحله آزمون انگلیسی، فقط در ۱۲ درصد (۹ نفر) مشاهده شد که در مقایسه با مطالعه احمدی که ۳۷/۵ درصد توانایی در خواندن و درک متون را گزارش کرده نشانه ضعف شدید دانشجویان در مهارت‌های شنیداری است.^(۱)

به شکل انتخابی در هر ۷ کلمه یک جای خالی منظور شد که دانشجویان می‌بایست جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل می‌کردند. این آزمون مهارت‌های کلی و ارتباطی را نشان می‌دهد و چون لازم بود متن مورد نظر به سرعت قرائت شود، فیلم دوبار پخش شد. در نوبت دوم نمایش فیلم فقط ۸ جمله از متن به ترتیب نوشته شد و هریک دارای یک جای خالی بود باید به آنها پاسخ داده می‌شد (Fill in the Blanks, FB).^(۳) پس از نمایش فیلم، دو دقیقه به آزمودنی‌ها فرصت داده می‌شد تا به ۱۲ پرسش که با دقت از متن فیلم انتخاب شده بود پاسخ درست یا نادرست بدهند (TF). سپس از متن فیلم دوم پنج جمله که به ترتیب از آسان به مشکل بود، انتخاب و توسط مدرس زبان انگلیسی با تلفظی که در فیلم آمده بود پخش می‌شد و دانشجویان باید با شنیدن کلمات در وقت تعیین شده آنها را همزمان بر کاغذ می‌نوشتند (Short Memory, SM).^(۴)

جهت تعیین میزان اطمینان (Reliability) و اعتبار (Validity) آزمون ابتدا ۱۰ نفر از دانشجویان کارشناسی مبارزه با بیماری‌ها آزمایش شده و به وسیله آزمون مجدد (Test-Retest) همبستگی بین پاسخ آزمون‌ها تعیین شد.^(۵) میزان همبستگی تعیین شده ۹۵ درصد بود. داده‌های گردآوری شده از آزمون دانشجویان با استفاده از نرم‌افزار SPSS پردازش شد.

* یافته‌ها :

از ۷۵ دانشجوی مورد مطالعه، ۳۳ نفر (۴۴ درصد) دختر و ۴۲ نفر (۵۶ درصد) پسر بودند. میانگین سن دانشجویان دختر و پسر به ترتیب $۱۹ \pm ۱/۲$ و $۲۰ \pm ۰/۹$ سال بود.

۶۶ نفر از دانشجویان (۸۸ درصد) نمره آزمون کمتر از ۱۰ (از مبنای ۲۰) و ۹ نفر (۱۲ درصد) نمره بیش‌تر از ۱۰ کسب کردند.

* سپاسگزاری :

بدین وسیله از همکاری دانشجویان شرکت کننده در این تحقیق قدردانی می شود.

* مراجع :

1. Dudely-Evans T, Joh ST, Maggie Jo. Developments in english for specific purpose, a multi-disciplinary approach. Cambridge, Cambridge University Press, 1998, 3, 102, 128
۲. احمدی مجید. سنجش میزان توانایی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در خواندن و درک متون پزشکی انگلیسی. پژوهنده، ۱۳۷۶، سال دوم، شماره ۴، ۱۳-۱۰۹
۳. صیفوری نسرين، دهناد افسانه. مقایسه تأثیر زبان انگلیسی تخصصی رشته پزشکی با مقالات انتخابی در درک مطلب زبان انگلیسی دانشجویان پزشکی. پژوهش در علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۷۷، سال سوم، شماره ۸۶، ۱-۸۴
4. Oller J W. Language tests at school: a pragmatic approach. First ed, Longman, 1979, 340-79
5. Heaton J B. Writing english language tests. NewYork, Longman Inc, 1988, 159-65

نتایج آزمون CT حاکی از داشتن امتیاز بیش از ۱۰ فقط در ۶۷/۵ درصد دانشجویان است در حالی که دامنه و انحراف معیار امتیازها در این آزمون گسترده تر از آزمون های دیگر و نشانه ناهمگونی شدید بین درک جامع دانشجویان است. علاوه بر این می توان دریافت که CT را می توان آزمون جامع تری نسبت به آزمون های دیگر برای دانشجویان مشابه نمونه مطالعه در نظر گرفت. نتایج کلی آزمون همچنین نشان دهنده آن است که فقط دانشجویانی که در کلاس های خارج دانشگاهی دوره های آموزشی گذرانده بودند موفق به کسب امتیاز بیش تر از ۱۰ شدند. لذا می توان نتیجه گرفت که یا دانشجویان با استعدادتر از دوره های خارج از دانشگاه استفاده کرده اند یا دوره های خارج دانشگاهی مهارت های دانشجویان را بیش تر کرده است.

در نهایت پیشنهاد می شود برای تقویت مهارت های شنیداری دانشجویان بر استفاده از فیلم های آموزشی در برنامه های دانشگاهی بیش تر توجه شود و همچنین مدرسان زبان انگلیسی و مدرسان دروس تخصصی با همکاری یکدیگر در ارتقای مهارت های تخصصی و زبان شناختی دانشجویان همکاری کنند. در شروع و پایان هر دوره به ترتیب آزمون های Formative و Summative انجام شود و دانشجویان به تناسب مهارت های هم سطح و با تعداد محدود در کلاس ها قرار گیرند.